

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkkm.ee

Teie 17.02.2026 nr 2-2/584-1,
MKM/26-0218/-1K/
Meie 17.03.2026 nr 1.2-3/457-3

Eelnõu kooskõlastamine

Lugupeetud minister

Olete saatnud meile kooskõlastamiseks tööturumeetmete seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu. Kooskõlastame eelnõu järgmiste märkustega arvestamisel.

1. Eelnõu § 1 p 3: kavandatud andmevahetus Töötukassa ja kohaliku omavalitsuse vahel on ka meie hinnangul vajalik ja toetab ka sotsiaalhoolekande seaduse eesmärke kliendi ühisel abistamisel. Seletuskirja kohaselt plaanitakse seda teha sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) vahendusel. Seletuskirja 8. peatükis lk 31 on välja toodud, et muudatuste rakendamiseks vajalike IT-arenduste kulu on hinnanguliselt 154 900 eurot, millega on arvestatud töötukassa eelarves, kuid kajastatud ei ole STAR-i arendamiseks vajalikke IT-kulusid ja nende katteallikat. Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse (TEHIK) esmase hinnangu kohaselt on andmete edastamiseks vajaliku x-tee teenuse loomise arenduskulu 60 000 eurot + km. Palume vastav kulu kajastada ka seletuskirjas. Seletuskirjas tuleb ette näha selle kulu katteallikad ja ühtlasi palume vastava lisaraha taotleda riigieelarvest TEHIK-u jaoks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil. Seletuskirjas tuleb ka ära märkida, kust leitakse vajalikud vahendid siis, kui riigi eelarvestrateegia protsessis lisarahasid ei saada. Meie ministeerium lisavahendeid IT-arenduseks ei ole hetkel planeeritud.

Ülaltoodust tulenevalt ei saa kõnealune säte jõustuda üldises korras – IT-arendused võtavad aega ja samuti tuleb selleks vajalik aeg ja raha planeerida konkreetseks aastasse. Palume jõustumissäte meiega läbi arutada, sest sellest sõltub IT-arenduste aeg.

2. Eelnõu § 4 p 1: eelnõukohase töövõimetoetuse seaduse (TVTS) § 7 lõikega 8 antakse juurdepääs tervise infosüsteemis (TIS) olevatele TVTS § 7 lõikes 4 nimetatud isikuandmetele muuhulgas ka töövõime hindamise mõju ja tulemuslikkuse hindamise ning parendamise eesmärgil. Soovime siinjuures rõhutada, et ligipääs TIS-s olevatele andmetele saab seaduse alusel olla ainult nende isikute osas, kes on varem andnud TVTS § 7 lõikes 4 toodud nõusoleku TIS-s olevatele isikuandmetele ligipääsuks ja kelle töövõimet on hinnatud. Juhime tähelepanu, et tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 59¹ kohaselt on TIS-i andmete töötlemise eesmärk esmatähtsana suunatud tervishoiuteenuse osutamisele ja isiku ravimisele. Isikuandmete kujul juurdepääs TIS-ile „mõju ja tulemuslikkuse hindamise ning parendamise eesmärgil“ on vastuolus IKÜM artiklis 5 sätestatud eesmärgi piirangu ja minimaalsuse põhimõttega. Kui andmete töötlemise eesmärk ei ole konkreetse eksperdiarvamuse õigsuse kontrollimine (individuaalne järelevalve), vaid üldine süsteemne analüüs või meetodika arendamine, tuleb vastavalt IKÜM artiklile 25 (lõimitud andmekaitse) ja artiklile 89 kasutada anonüümistatud andmeid või statistilisi väljavõtteid. Isikustatud terviseandmete kasutamine

halduse siseseks arendustegevuseks riivab ebaproportsionaalselt isiku privaatsust, kuna selline eesmärk väljub TIS-i seadusjärgse kasutuse ja isiku poolt algselt antud nõusoleku piiridest (IKÜM art 6 lg 4). Andmekaitse Inspeksiooni senise praktika kohaselt on TIS-i andmete teisene kasutus lubatud vaid juhul, kui see on vältimatult vajalik avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks viisil, mida ei saa saavutada vähem riivavate vahenditega. Süsteemi „parendamine“ isikuandmete baasil ei vasta sellele kriteeriumile, kui puudub vahetu seos konkreetse isiku menetlusega. Seetõttu peame vajalikuks piirata isikustatud andmete kasutusõigust vaid vahetu järelevalve teostamisega konkreetse eksperdiarvamuse üle.

Eeltoodust tulenevalt palume jätta TVTS § 7 lõike 8 sõnastusest välja tekstiosa "ning töövõime hindamise mõju ja tulemuslikkuse hindamise ning parendamise eesmärgil".

3. Eelnõu § 4: eelnõu § 4 p-st 1 tulenevalt tuleb muuta ka TVTS § 7 lõike 5 alusel kehtestatud ministri määrust [Töövõime hindamiseks, puude raskusastme tuvastamiseks ning hüvitiste määramiseks ja maksmiseks vajalike tervise infosüsteemi andmete loetelu ja päringute perioodid–Riigi Teataja](#) ja selle volitusnormi. Määruses on ette nähtud TIS-i andmete loetelu ja päringute perioodid. Kehtiva määruse kohaselt on Töötukassal juurdepääs TIS-i andmetele üksnes töövõime hindamiseks, kuid eelnõuga soovitakse saada juurdepääsu laiemal eesmärgil (ekspertarvamuste kvaliteedi ja põhjendatuse hindamiseks). Määruse tasandil tuleb selgelt eristada isikuandmete koosseis ja päringuõigus vahetu järelevalve teostamiseks (kus isiku tuvastamine on vältimatu). Volitusnormi laiendamisel tuleb välistada olukord, kus statistiliste eesmärkide (töövõime hindamise mõju ja tulemuslikkuse hindamise ning parendamise eesmärgil) saavutamiseks avatakse juurdepääs TIS-i delikaatsetele andmetele isikustatud kujul. Seega tuleb vastavalt muuta nii määruse volitusnormi kui ka määrust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Karmen Joller
sotsiaalminister

Sirlis Sõmer-Kull
Sirlis.Somer-Kull@sm.ee

Ülle Harak
Ulle.Harak@sm.ee

Reet Kodu
Reet.Kodu@sm.ee